

2 Kawd ren thuq liq

Awg meh he lehq phehq peg che awg lawn

Liq che te koz awr, Kaw ren thuq liq awg kawd te koz tuhez peg khaz nuhr maq muh muha huh buhq tuhaz lar che liq te koz yaog. 1 Kaw ren thuq khuhn koz lar che, phaz daq gid daq che he lehq phehq har che awg ceng teq pa liz Kawd ren thuq med khuhn ve Khreq yad awg mor khuhn cawg chehd ser che yaog. Ma hez hez che sar lar teq pa Pawd loq yawd awg ton haq lehd ma koz, yawd ved cuh yad ve kand pax yehd che phawd awr haq lehd ma koz tang vid chehd che yaog. I hehd koz che, Pawd loq awr lehr cuh yad cehg mag phehq che ma hez lehq, Yer ruq sar lehr med khuhn har che ghuhd che Khreq yad teq pa haq ga saw tand vid lar che phu haq liz yawd khad yawad yehd vehr che yaog lehz koz che yaog.

Buhq var he lehq buhq che awg yand

Liq che te koz awr lehr, Pawd loq yawd buhq lar che yaog. Liq buhq khad teq pa khuhn liz u kheh te gha mawg che yaog. Buhq lar che awg lawn liz, yawd ved a saq teq khad te pa awg lawn awg kag awg nuz awr ve liq haq keh mawg mad che yaog. 1 Kawd ren thuq liq haq buhq che awg yand awr lehr, A.D. 55 khuhq suhz car car che awg yand huh buhq lehq 2 Kawd ren thuq haq muhd god yand suhz pha q pig-ag huh ted khuhq khuhn lehax buhq lar che yaog.

A yed ir che awg lawn he lehq awg lawn kha peg

Pawd loq awr lehr, kha buhq lar che liq ted mag gha lia khuhn haq keh liq che te koz khuhn yawd ni ma khuhn cawg che awg ceng haq buhq mad che yaog. Teq chaweh duhd law kig mad cawg lehq phehq bawg jad che haq tanr lehq ha lehq duhd sa che haq gaeg che haq buhq lar che yaog. Liq che khuhn seh z tawn te lehq kha sehax pehq lar che yaog: (1) Pawd loq yawd kae tug ghu lar che awg khad haq kawq per kawq pa che awg lawn koz mar ax che (ka nad nux 1-7); (2) Kawd ren thuq Khreq yad teq pa haq i hehd tand ker tand cawd che heh saw phoq lehq Pawd loq yawd lag gag ver, tand ax tug awg ghad pid che (ka nad nux 8-9); (3) Pawd loq yawd lag cehg mag tug he lehq yawd cuh yad awg cehg mag phehq che haq liz kha sehax koz ax che yaog. Kheh te lehq te ker te cawd ver, yawd ved cuh yad ve a khawag he lehq kand pax haq liz yehd lehq cir yanr vid tug yawd kand pax cawg che haq koz lar che yaog (ka nad nux 10-13).

Awg lawn nux

1. Awg kawd ve tawd: Ghig sa haq chid muh lehq laq kuhr cax ax che tawd (1:1-11)
2. Pawd loq yawd cuh yad ir te ghad ve awg veg khuhn kanx te che awg lawn sir ax che (1:12-7:16)
3. Phu tand saw phoz lehq Yer ruq sar lehr med khuhn chehd che Khreq yad teq pa haq ga vid che (8:1-9:15)
4. Pawd loq yawd khad yawad, yawd cuh yad phehq che kand pax haq sax khiz khanr che

(10:1-13:10)

5. Awg leh med ve tawd *(13:11-14)*

Awg chawd teq pa haq duhd nuhd che tawd

¹ Ghig sa ve a lor cawd cheaq te lehq Yer suq Khreq ve cuh yad phehq che ngag Pawd loq awr lehr, Kawd ren thuq med khuhn chehd che Ghig sa ve Khreq yad awg mor he lehq A kha ya muhd mig awg gha lia awg khuhn chehd che Khreq yad awg gha lia haq, a vix a nax Tiq mod ser ngag nid-ag teq geha liq che te koz buhq fea che yaog.

² A nig ved Awr pa Ghig sa he lehq Jawd mawd Yer suq Khreq ve awg bon awg sinx he lehq duhd sa gad sa tug nig hehd geh cawg vid-oq.

Pawd loq Ghig sa ve bon haq chid muh che

³ A nig ved Jawd mawd Yer suq Khreq ve Awr pa Ghig sa haq chid muh-o. Yawd awr lehr har kax vix che Awr pa phehq lehq, duhd sa gad sa tug awg gha lia pehar sehr phad Ghig sa phehq che yaog.

⁴ Ngag hehd gha tuq gha khanr che awg gha lia awg khuhn yawd ngag hehd haq duhd sa tug tea che yaog. Kheh te lehq, Ghig sa ngag hehd haq duhd sa tug tea che heh te lehq, tuq che khanr che awg ceng gha lia gha khanr che chaw teq pa haq ngag hehd liz duhd sa vid tug tea gha che yaog.

⁵ Awg lawn ghod ver, Khreq gha tuq gha khanr che teq pa ngag hehd awg khuhn mad-ag che heh, Khreq haq te lehq ngag hehd ve duhd sa gad sa che ted ceng liz ngag hehd awg khuhn mad-ag che yaog.

⁶ Kheh te lehq, ngag hehd tuq che khanr che haq gha khanr ver, nig hehd awg pun duhd sa gad sa che awg ceng he lehq thaer khuhq che awg ceng phehq che yaog. Ngag hehd duhd sa gad sa ver, nig hehd awg pun duhd sa gad sa che awg ceng phehq che yaog. Ngag hehd gha tuq gha khanr che heh te lehq gha tuq gha khanr che teq pa haq nig hehd liz gha khanr che te yand, nig hehd yeg khanr ver, duhd sa gad sa che haq nig hehd gha tug yaog.

⁷ Nig hehd awg pun ngag hehd duhd law che ted ceng awr lehr yeg chehd che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag hehd ve tuq che khanr che teq pa haq nig hehd gha khanr che heh, ngag hehd ve duhd sa gad sa che haq liz nig hehd gha tug yaog lehz ngag hehd sir che yaog.

⁸ A vix a nax teq paog, Ar siq muhd mig* awg khuhn ngag hehd gha khanr peg che tuq che khanr che teq pa awg lawn nig hehd haq sir vid gad che yaog. Ngag hehd a saq gha teaq lawg lehz ma duhd vehr thad kha gag, ngag hehd khanr ma ghad che tuq jad khanr jad che teq pa ngag hehd haq nex kix lar che yaog.

⁹ Ngag hehd gha suh tug yaog lehz, suhx taz che haq ngag hehd gha khanr che heh yaog. Kheh ma khuhd ngag hehd awr lehr, ngag hehd awg ton haq ghad maq va lehq, suh vehr che chaw teq pa haq kawq teq tuag vid sehr phad Ghig sa haq lehax ghad va tug, che kheh te lar che yaog.

¹⁰ Yawd awr lehr, kheh taw maq ir jad che suh che ted ceng awg khuhn ngag hehd haq pong ax

---

* **1:8 1:8 Ar siq muhd mig** A meha Tu ra ki muhd mig haq koz che yaog.

peg lehq kawq pong ax tug ser che yaog. Yawd ngag hehd haq kawq pong ax tug ser che haq liz, ngag hehd yawd haq duhd law chehd che yaog.

¹¹ Nig hehd liz, bon ga lawg ax laoq. U kheh te ver, chaw laex ghad bon lawg cheaq te lehq ngag hehd gha che awg bon teq pa awg pun, chaw laex ghad Ghig sa haq chid muh tug yaog.

Pawd loq a thoq te lehq Kawd ren thuq med lo mad lag che awg lawn

¹² Ngag hehd ni ma ir kig awr lehr che kheh yaog. Mig gig yad mehz khuhd suhr lehd ma koz, lex lehq nig hehd mehz khuhd suhr lehd ma koz, Ghig sa pehar che daq che kehg che he lehq thed che cawd che awg khuhn ngag hehd te che yaog lehz, ngag hehd ve sir vix che ni ma sax khiz khanr che yaog. Ngag hehd che kheh te che awr lehr, mig gig ve cud yiq haq ghad va che ma hez. Ghig sa ve awg bon haq ghad va che yaog.

¹³⁻¹⁴ Nig hehd ghawn gha lehq sir gha che awg ceng lehax ngag hehd nig hehd haq buhq ax che yaog. Nig hehd kha cawd cawad sir lar peg che heh, kha lawq sir lar tug ngag duhd law chehd che yaog. Nig hehd u kheh te sir lar che ver, a nig ved Jawd mawd Yer suq ve awg ni[†] awg khuhn nig hehd haq te lehq ngag hehd ni ma ir kig cawg che heh, nig hehd liz ngag hehd haq te lehq ni ma ir kig cawg tug yaog.

¹⁵ Ngag che ve haq kha nehax yonr cheaq te lehq, nig hehd ni pawz kha gag awg bon gha tug,

---

[†] **1:13-14 1:13-14 Yer suq ve awg ni** Yer suq kawq yaq lehq suhx jehg tug awg ni haq koz che yaog.

ngag nig hehd geh awg kawd lag tug yaog lehq, duhd lar che yaog.

¹⁶ Ngag Mar ker dawd niq muhd mig lo kae che te yand nig hehd geh ca gid lar haz lehq, Mar ker dawd niq muhd mig lo kawaq che te yand liz nig hehd chehd lo ca kawq gid-ag lehq, nig hehd ngag haq Yud daq muhd mig phawd awr lo[‡] sir kog ax tug haq liz ngag duhd lar che yaog.

¹⁷ Ngag che kheh duhd lar che te yand, ngag awr lehr thuhd duhd nuhg duhd te che awg la. Ma hez ver, mig gig yad teq pa te che heh, yag liz ma hez liz te pawaz lehax ngag koz che awg la.

¹⁸ Ghig sa kar tiq yeg che heh, ngag hehd nig hehd haq koz ax che tawd khuhd awr lehr, yag liz ma hez liz te pawz lehax koz che ma hez.

¹⁹ Awg lawn ghod ver, Sir lar nuz, § Tiq mod ser, ngag hehd teq pa nig hehd haq koz mar lar che Ghig sa ve Yad phu Yer suq Khreq awr lehr, yag liz ma hez liz te pawaz lehax phehq che ma hez. Yawd awg khuhn lehax yag che yaog.

²⁰ Ghig sa ve kar tiq tawd khuhd awg gha lia awr lehr, yawd awg khuhn yag che lehax te che yaog. Kheh te lehq, a nig Ghig sa haq chid ir chid muh che te yand, Yer suq haq te lehq a nig A meng* lehd koz che yaog.

²¹ Nig hehd geh teq geha ngag hehd haq Khreq awg khuhn chehd yeg vid sehr phad he lehq lez

[‡] **1:16 1:16 Yud daq muhd mig phawd awr lo** U huh har ghuhd che chaw teq pa awg pun phu tand ca yug kog vid tug haq koz gad che yaog. 1K 16:1-4   § **1:19 1:19 Sir lar nuz** Pawd loq geh bon ca mar jaw che chaw phehq che yaog. Cy 15:22, 1Pt 5:2

* **1:20 1:20 A meng** Phehaq vid-oq lehd koz gad che yaog. 1K 14:16

yug ax sehr phad awr lehr, Ghig sa yaog.

²² Yawd awr lehr, a nig awg gha lia haq maex lar lehq, awg khaz nuhr awg sinx gha tug haq sir tug, a meha liz a nig ved ni ma awg khuhn Awg ha phu pehar lar peor.

²³ Ngag nig hehd haq ma duhd har vid gad cheaq te lehq, ngag Kawd ren thuq med lo mad lag che lehz, Ghig sa sax khiz khanr tug ngag ved ni ma awg khuhn ngag yawd haq lawg che yaog.

²⁴ Ngag hehd che kheh koz che awr lehr, nig hehd yonr che ted ceng haq ngag hehd uq penr che ma hez. Nig hehd gha ha lehq tug, ngag hehd nig hehd geh teq geha te che yaog. Awg lawn ghod ver, nig hehd yonr che awr lehr yeg chehd che yaog.

2

¹ Kheh te lehq, duhd har che awg khuhn ngag nig hehd geh mad kawq lag-og lehd, ngag duhd chez lar peor.

² Awg lawn ghod ver, ngag nig hehd haq duhd har tug tea che ver, a sug ngag haq ha lehq tug tea tuawg le. Ngag duhd har vid tug te che chawa lehax ngag haq ha lehq vid tug tea gha che yaog.

³ Kheh te lehq ngag ha lehq che ted ceng awr lehr, nig hehd awg gha lia awg pun ha lehq che ted ceng phehq che yaog lehz, nig hehd awg gha lia ni ma cawg che haq ngag sir cheaq te lehq, ngag lag gag che te yand, ngag haq ha lehq vid tug te cawd che chaw teq pa awr lehr ngag haq

maq gha duhd har vid tug, ngag nig hehd haq liq buhq ax* che yaog.

⁴ Awg lawn ghod ver, ni ma nag lehq duhd har jad che he lehq meh z ghig kha peh yaq che awg khuhn ngag nig hehd haq liq buhq ax peg che yaog. Nig hehd gha duhd har tug awg pun ma hez. Ngag nig hehd haq khawd-ehg taw maq haq jad che nig hehd sir tug awg pun ngag liq buhq fea che yaog.

Te yaq sehr phad haq vend bax phehd vid che

⁵ Chaw ted pehg pehar, yawd su haq duhd har vid tug te ver, ngag haq lehax duhd har vid tug tea che ma hez. Nig hehd awg gha lia haq liz kha cawd cawad duhd har vid tug tea che yaog. (Ngag che kheh koz che awr lehr koz pong koz lex che ted ceng ngag maq te gad.)

⁶ U kheh te che chaw haq nig hehd mad-awr che kheh te cir yanr vid che awr lehr lawq vehor.

⁷ Duhd har jad che awg khuhn yawd maq gha tiz ke chehd tug, nig hehd awr lehr yawd ved vend bax haq phehd vid cawd lehq, yawd haq kawq duhd sa vehr vid cawd che yaog.

⁸ Kheh te lehq, nig hehd yawd haq awg cehg mag haq che yaog leh z kha nehax sir vid tug, ngag nig hehd haq lawg khawx che yaog.

⁹ Kheh te cheaq te lehq, awg ceng gha lia awg khuhn nig hehd na yug chehd che lehq nar leh z

---

* **2:3 2:3 liq buhq ax** Liq u ve te koz awr lehr 1 Kawd ren thuq liq he lehq 2 Kawd ren thuq liq awg kanr huh buhq fea che liq phehg che yaog. Kheh ma khuhd, liq u ve meh x vehr che haq sur che yaog.

ngag gha sir tug, nig hehd haq lawnd ngawx che awg khuhn ngag liq buhq ax peg che yaog.

¹⁰ Chaw ted pehg pehar ve vend bax haq nig hehd phehd vid ver, ngag liz yawd ved vend bax haq phehd vid che yaog. Awg lawn ghod ver, vend bax ted ceng cear haq ngag phehd kha ver, nig hehd awg pun Khreq mehz khuhd suhr ngag phehd kha che yaog.

¹¹ U kheh ma hez ver, Sar tanr awr lehr a nig haq ghad tug yaog. Awg lawn ghod ver, yawd ved duhd khad haq a nig sir lar che yaog.

Tar rod aq med khuhn Pawd loq ni ma maq sa che

¹² Kheh te lehq, Khreq ve ha lehq che bon khuhd mar vid tug Tar rod aq med† lo ngag gaeg che te yand, Jawd mawd Ghig sa ngag awg pun ghaz mir phawa lar che yaog.

¹³ Kheh ma khuhd, ngag ved awg nax var Tid tuq haq maq gha mawg cheaq te lehq, ngag ni ma maq sa che yaog. Kheh te lehq, ngag Tar rod aq chaw teq pa haq phaz daq lar haz lehq, chuhr huh Mar ker dawd niq muhd mig lo lag che yaog.

Khreq awg khuhn ghad sehr phad phehq che

¹⁴ Kheh ma khuhd, ngag hehd Ghig sa haq chid muh che yaog. Ngag hehd ghad sehr phad phehaq tug, Khreq awg khuhn yawd ngag hehd haq khar thad liz seh kae ax lehq, su yawd haq gha sir tug haq awg sax huhx che ted ceng awg kag gha lia lo caw yuhd veh vid gha tug, yawd ngag hehd haq cud chehd che yaog.

† 2:12 2:12 *Tar rod aq med* Ar siq muhd mig awg naz phawd awr lo cawg che yaog. Cy 20:6

¹⁵ Awg lawn ghod ver, ngag hehd awr lehr thaer khuhq che haq gha che chaw teq pa awg khuhn lehd ma koz, lug veh sez veh chehd che chaw teq pa awg khuhn lehd ma koz, Ghig sa mehz khuhd suhr Khreq ve awg sax huhx che ted ceng phehq che yaog.

¹⁶ Lug veh sez veh chehd che chaw teq pa awg pun, suh thad kha gag suh che awg sax te lehq, thaer khuhq che haq gha che chaw teq pa awg pun co ha teq thad kha gag teq che awg sax phehq che yaog. Che teq pa haq a sug te ghad te gha cheawg le.

¹⁷ Chaw laex ghad Ghig sa ve tawd khuhd mar vid che te yand, awg mehaq gha tug, laex ceng khuhq daq lehq mar vid che[‡] yaog. Ngag hehd awr lehr, u kheh te che chaw phehq che ma hez. Ghig sa mar cuha che heh lehax, Ghig sa mehz khuhd suhr Khreq awg khuhn lo ngag hehd ni ma puhd lehq thed-e ghad mar che yaog.

3

Kar tiq sax caz awg suhx awg pun kanx te che

¹ Ngag hehd awr lehr, ngag hehd awg ton haq kawq chid muh che ted ceng haq te che la. Ma hez ver, chaw ted pehg pehar heh te lehq nig hehd awg pun sax khiz khanr che liq buhq ax tug lehd ma koz, nig hehd geh sax khiz khanr che liq haq gha tug lehd ma koz, ngag hehd lor che la.

[‡] **2:17 2:17 khuhq daq lehq mar vid che** Ma hez hez che Sar lar haq koz che yaog. Phi 3:19, 2Ti 3:2, 2Pt 2:3

² Nig hehd awr lehr ngag hehd ve sax khiz khanr che liq phehq che yaog. Liq che awr lehr, ngag hehd ve ni ma sir awg khuhn buhq ke lar lehq, chaw awg gha lia sir lehq ghawn gha che liq phehq che yaog.

³ Nig hehd awr lehr, Khreq ngag hehd haq cud lehq buhq lar che liq phehq che haq kha sehax saw pheq mar che yaog. Nag meq ghig buhq lar che liq phehq che ma hez. Huhx meh bax thang huh buhq lar che liz ma hez. Khreq awr lehr, teq chehd che Ghig sa ve Awg ha phu haq cud lehq chaw yad ve ni ma awg khuhn liq che kheh te buhq lar che yaog.

⁴ Khreq haq te lehq Ghig sa mehz khuhd suhr ngag hehd che kheh yonr cehg mag che yaog.

⁵ Ngag hehd awr lehr, ngag hehd ve awg ghad haq cud lehq ted ceng cear te che haq koz che ma hez. Ghig sa ve awg ghad haq lehax ngag hehd cud che yaog.

⁶ Kar tiq sax caz awg suhx* awg pun kanx te vix tug, Ghig sa ngag hehd haq awg ghad awg sax pehar che yaog. Kar tiq sax caz che ve awr lehr, awg lid tawd khuhd ve liq mehz haq caz daq che ma hez. Awg ha phu haq caz daq che yaog. Awg lawn ghod ver, awg lid tawd khuhd ve liq mehz awr lehr dawz vehr sehr phad phehq che yaog. Kheh ma khuhd, Awg ha phu awr lehr co ha teaq vid sehr phad phehq che yaog.

⁷ Huhx meh bax awg thang huh thuhz buhq lar che, suh vid tug te vix che awg lid tawd khuhd

---

* **3:6 3:6 Kar tiq sax caz awg suhx** Che ve haq Yer suq awg suhr sez lehq te lar che yaog. He 7:22

awr lehr, awg mig awg phond ir jad che awg khuhn tuhaz che yaog. Kheh te cheaq te lehq, awg yand u ve haq, Mod ser ve mehaz khuhd huh pawd tuhaz chehd che awg mig awg phond awr lehr, sang te sang mehaz vehr chehd liz, Id sar rer laq chaw teq pa yawd ved mehaz khuhd haq ngawx maq gha thad kha gag awg mig awg phond pawd tuhaz che yaog.

⁸ Kheh te ver, Awg ha phu ve kanx awr lehr, che haq keh lex lehq awg mig awg phond khawd-ehg taw maq ir tuawg le.

⁹ Awg lawn ghod ver, suh tug suhx taz che[†] awg lid tawd khuhd lag gag che awg khuhn, awg mig awg phond cawg ver, thed che cawd che chaw phehaq vid che kanx[‡] lag gag che awr lehr, lex lehq awg mig awg phond cawg tug yaog.

¹⁰ Awg khaz nuhr tuhaz che awg mig awg phond awr lehr, ir jad daq jad cheaq te lehq, awg kawd cawg lar che awg mig awg phond mehaz vehr che yaog.

¹¹ Awg lawn ghod ver, mehaz vehr chehd che awg ceng[§] awr lehr, awg mig awg phond cawg che awg khuhn lag gag vehr ver, yeg chehd che awg ceng^{*} awr lehr, awg mig awg phond lex lehq cawg che yaog.

¹² Kheh te lehq, ngag hehd duhd law kig kheh

[†] **3:9 3:9 suh tug suhx taz che** Awg lid tawd khuhd lag gag che haq koz che yaog. Rm 7:9-10   [‡] **3:9 3:9 thed che cawd che chaw phehaq vid che kanx** Ha lehq che bon khuhd haq koz che yaog. Gal 4:4   [§] **3:11 3:11 mehaz vehr chehd che awg ceng** Kar tiq sax caz awg pir haq koz che yaog.   ^{*} **3:11 3:11 yeg chehd che awg ceng** Kar tiq sax caz awg suhx haq koz che yaog.

te cawg cheaq te lehq, ni ma tag che khuhn ngag hehd kha sehax koz mar ax che yaog.

¹³ Mehx vehr chehd che awg mig awg phond haq awg leh kha gag Id sar rer laq chaw teq pa maq gha ngawx tug, Mod ser awr lehr yawd ved mehzh khuhd haq pha beh lar che yaog. Kheh liz, ngag hehd awr lehr u kheh maq te.

¹⁴ I hehd ni ma heh lehq maq sir vix cheaq te lehq, yaq ni kha gag kar tiq sax caz awg pir haq i hehd ghawn che te yand, na maq gha lehq beh lar che pha mad leg kha ser che heh phehq che yaog. Awg lawn ghod ver, Khreq awg khuhn lehax pha u ve haq leg kha gha che yaog.

¹⁵ Yaq ni kha gag, khar ve te yand lehd ma koz, Mod ser ve liq haq ghawn che te yand, i hehd ve ni ma haq pha beh lar ser che yaog.

¹⁶ Kheh ma khuhd, khar ve te yand lehd ma koz, Jawd mawd Yer suq geh puhz kawaq ver, beh lar che pha u ve haq leg kha tug yaog.

¹⁷ Jawd mawd Yer suq awr lehr Awg ha phu phehq lehq, Jawd mawd Yer suq ve Awg ha phu chehd che ted kag huh pong che ted ceng[†] cawg che yaog.

¹⁸ A nig awg gha lia awr lehr, mehzh khuhd maq beh lehq, ba la ma heh te lehq Jawd mawd Yer suq ve awg mig awg phond haq a nig kawq paw vid chehd che yaog. Awg ha phu phehq che Jawd mawd Yer suq haq te lehq, a nig awr lehr awg mig awg phond sang te sang mad-ag lehq yawd heh phehq vehr chehd che yaog.

[†] **3:17 3:17 pong che ted ceng** Awg lid tawd khuhd nex tinr lar che awg huhx lo gha pong che haq koz che yaog.

4

A jeq mawq khu khuhn awg phuhd cawg che med nged

¹ Kheh te lehq Ghig sa har kax cheaq te lehq, kanx che ve haq ngag hehd gha te che yaog. Ngag hehd ni ma mad lug.

² Ngag hehd awr lehr, khuhd ceh lar che awg ceng* he lehq yaq taw tug awg ceng teq pa haq chid bag lar haz che yaog. Her ka che lehd ma koz, Ghig sa ve tawd khuhd haq yug phuhs che ted ceng lehd ma koz, ngag hehd maq te. Kheh ma khuhd, awg cehg mag ted ceng haq kha sehax pheq mar vid che awg khuhn, Ghig sa mehz khuhd suhr chaw awg gha lia ve sir vix che ni ma haq cawd tug ngag hehd khad nawag-a ngag hehd awg pun sax khiz khanr che yaog.

³ Ngag hehd mar chehd che ha lehq che bon khuhd awr lehr beh lar che ver, lug veh sez veh che chaw teq pa awg pun lehax beh lar che yaog.

⁴ Ghig sa ve awg hoq awg han phehq che Khreq ve awg mig awg phond haq caz daq che ha lehq che bon khuhd awg ghiz awr lehr, maq yonr che chaw teq pa awg khuhn maq gha paw vid tug, mig gig che veaq ve ghig sa[†] awr lehr i hehd ve ni ma haq naz tud vid tug te che yaog.

⁵ Awg lawn ghod ver, ngag hehd awr lehr ngag hehd awg ton awg lawn bon mar che ma hez. Yer suq Khreq awr lehr Jawd mawd phehq che awg lawn he lehq ngag hehd Yer suq awg pun

---

* **4:2 4:2 khuhd ceh lar che awg ceng** Haeg che, chaq chiz che kanx haq koz che yaog. Rm 6:21 † **4:4 4:4 mig gig che veaq ve ghig sa** Ned haeg haq koz che yaog. Ef 6:12

ning hehd ve awg ceg te che awg lawn ngag hehd bon mar che yaog.

⁶ Naz tud che awg khuhn awg ghiz paw tuhaz tug yaog lehd koz che Ghig sa awr lehr, ngag hehd ve ni ma awg khuhn awg ghiz pawa vehor.‡ Kheh te cheaq te lehq, Yer suq Khreq ve mehz khuhd awg khuhn cawg che Ghig sa ve awg mig awg phond haq su gha sir tug, ngag hehd awg ghiz paw vid chehd che yaog.

Yonr che haq te lehq te kae chehd che

⁷ Kheh ma khuhd, ir jad daq jad che kand pax che awr lehr, ngag hehd geh tuhaz che ma hez. Ghig sa geh lo tuhaz che yaog lehz, pheq maw vid tug awg pun, awg phuhd khaz jad che med nged che awr lehr, a jeq mawq khu awg khuhn ngag hehd cawg lar che yaog.

⁸ Ngag hehd awr lehr, awg phawd gha lia huh su ga nex kix che haq gha khanr chehd liz, teh nex peh neh ngoz vehr lawq ma hez. Duhd ma tuhaz che liz, duhd teq gad teq thad kha gag ma hez.

⁹ Du deh ax che haq gha khanr liz, ga par mad cawg che ma hez. Su dawz chid bag ax che liz, lug vehr thad kha gag ma hez.

¹⁰ Yer suq ve teq che ted ceng awr lehr, ngag hehd ve awg ton awg khuhn kha sehax tuhaz gha tug, Yer suq suh che ted ceng§ haq ngag hehd ve

---

‡ **4:6 4:6 awg ghiz pawa vehor** Ha lehq che bon khuhd che awg ghiz gag vehr che haq koz che yaog. 1Pt 1:3   § **4:10 4:10 Yer suq suh che ted ceng** Tuq khanr che laex ceng gha khanr che haq koz che yaog. Rm 8:17

awg ton awg khuhn khar thad liz puhd cid chehd che yaog.

¹¹ Awg lawn ghod ver, Yer suq ve teq che ted ceng* awr lehr, ngag hehd ve suh vix che awg ton awg khuhn kha sehax tuhaz gha tug, ngag hehd teq chehd che awr lehr, Yer suq awg pun suh tug khar thad liz chid aq vid che haq ngag hehd gha khanr che yaog.

¹² Kheh te lehq, nig hehd co co taer taer co ha teq che ted ceng haq gha tug, ngag hehd awr lehr suh che ted ceng haq khar thad liz phud chehd che yaog.

¹³ †Ngag yonr cheaq te lehq ngag koz lar che yaog lehz, Liq phu khuhn buhq lar che heh te lehq, ngag hehd liz yonr che ni ma cawg cheaq te lehq, yonr che awg khuhn a nig koz che yaog.

¹⁴ Kheh te cheaq te lehq, Jawd mawd Yer suq haq kawq teq tuag vid sehr phad awr lehr, ngag hehd haq liz Yer suq geh teq geha kawq teq tuag vid gha lehq, nig hehd geh teq geha yawd mehz khuhd suhr huh ngag hehd haq chehd cuha tug yaog lehz ngag hehd sir che yaog.

¹⁵ Che ve awg gha lia awr lehr, nig hehd awg pun te che yaog. Awg lawn ghod ver, Ghig sa ve awg bon sang te sang mad-ag che heh, su yawd haq sang te sang chid muh che awg khuhn yawd awg mig awg phond gha tug yaog.

¹⁶ Kheh te cheaq te lehq, ngag hehd ni ma mad lug. Ngag hehd awr lehr, awg suhr awg sar phawd awr lug veh chehd liz, co ha phawd awr

---

* **4:11 4:11** *Yer suq ve teq che ted ceng* Yer suq kawq teq tuag che kand pax haq koz che yaog. † **4:13 4:13** Chid 116:10

awr lehr teq ni haq keh teq ni awg suhx kawq phehq veh tod che yaog.

¹⁷ A meha gha khanr chehd che i jad lawg jad che tuq che khanr che ted ceng awr lehr, ca tehz ngawx maq gha che ir jad lawq jad che co co taer taer awg mig awg phond ngag hehd awg pun tea chehd che yaog.

¹⁸ Awg lawn ghod ver, mawg gha che awg ceng teq pa haq ngag hehd ngawx che ma hez. Mad mawg gha che awg ceng teq pa haq ngag hehd ngawx che yaog. Mawg gha che awg ceng teq pa awr lehr, teq pear lehax cawg che yaog. Kheh ma khuhd, mad mawg gha che awg ceng teq pa awr lehr, co co taer taer cawg chehd che yaog.

5

Muhd nuh maq lo lag che awg ton awg suhx

¹ Mig gig khod-aq lo a nig chehd chehd che hax po* che lug vehr ver, laq kuhr maq te che, muhd nuh maq lo co co taer taer cawg che, Ghig sa pehar lar che yehg ted yehg cawg che yaog lehz a nig sir che yaog.

² Awg lawn ghod ver, hax po che ve awg khuhn a nig khand chehd lehq, muhd nuh maq lo cawg che a nig ved yehg haq veq deh gad jad che yaog.

³ U kheh te gha veq deh ver, awg ku ni gha chehd tug ma hez.

⁴ Hax po che awg khuhn a nig chehd chehd ser che te yand, awg veg huhd maq puhd cheaq te lehq khand chehd che yaog. Veq kad mad veq

---

* **5:1 5:1 hax po** A nig ved awg ton haq koz che yaog. 2Pt 1:13

deh gad lehq khand chehd che ma hez. Suh vix che awg ceng haq teq che awg ceng gha lehd dawg tug, veq kad haq a nig veq deh gad che yaog.

⁵ Che kheh phehaq tug awg pun, a nig haq ghu tea sehr phad awr lehr, Ghig sa yaog. Awg khaz nuhr a nig awg sinx che ve haq gha tug yaog lehz sir gha tug, yawd awr lehr a meha loar Awg ha phu pehar lar peor.

⁶ Kheh te lehq, ngag hehd khar thad liz ni ma yeg che yaog. Ngag hehd awr lehr, awg ton awg khuhn chehd chehd che te yand, Jawd mawd Yer suq haq phaz daq chehd che yaog lehz ngag hehd sir che yaog.

⁷ Awg lawn ghod ver, ngag hehd te kae chehd che awr lehr mehz sir mawg cheaq te lehq ma hez, yonr cheaq te lehq yaog.

⁸ Kheh te lehq, ngag hehd ni ma yeg che awg khuhn, awg ton che haq phaz daq lar haz lehq Jawd mawd Yer suq geh lex lehq chehd gad che yaog.

⁹ Kheh te lehq, ngag hehd awg ton awg khuhn chehd chehd che lehd ma koz, awg ton haq phaz daq che lehd ma koz, Jawd mawd Ghig sa ni ma cawd che chaw phehq tug ngag hehd hax ceh nux te chehd che yaog.

¹⁰ Awg lawn ghod ver, a nig awg gha lia, a sug yawd awg ton awg khuhn chehd huh te che heh, daq che lehd ma koz, mad daq che lehd ma koz, gha tug awg pun, a nig awg gha lia Khreq ve suhx jehg kig kaw jaw mehz khuhd suhr huh gha gag tug yaog.

Ghig sa haq cawd daq hawr daq tug te che kanx

¹¹ Kheh te lehq, Jawd mawd Ghig sa haq kuhz lehq yawz yan che ted ceng haq ngag hehd sir cheaq te lehq, chaw yad teq pa haq hax ceh nux mar vid chehd che yaog. Ngag hehd khawd-ehg kheh te che chaw phehq che haq Ghig sa kha sehax sir lehq, nig hehd liz ni ma awg khuhn sir chehd che yaog lehq ngag hehd duhd che yaog.

¹² Ngag hehd che kheh koz che awr lehr, nig hehd mehz khuhd suhr ngag hehd awg ton haq chid muh che ma hez. Kheh ma khuhd, chaw ted pehg pehar awr lehr ni ma khuhn khawd-ehg kheh te chehd che haq ma duhd ngawx lehq awg thaq phawd awr lehax ni ma ir chehd che yaog. Chaw u ve teq pa[†] haq nig hehd kawq yaw khuhq vid gha tug, ngag hehd haq te lehq nig hehd ni ma ir gha tug awg khad mar ax che yaog.

¹³ Awg lawn ghod ver, ngag hehd ghud che ver, Ghig sa awg pun ghud che yaog. Ngag hehd ni ma peh lawq lehq ma ghud ver, nig hehd awg pun ngag hehd u kheh phehq che yaog.

¹⁴ Khreq ve haq pehnd che ted ceng awr lehr, ngag hehd haq uq penr chehd che yaog. Awg lawn ghod ver, chaw te ghad awr lehr, chaw awg gha lia awg pun khanr suh cheaq te lehq, chaw awg gha lia suh vehor lehq ngag hehd duhd chez vehr che yaog.

¹⁵ Yawd awr lehr, a saq teq chehd che chaw teq pa a sug yawd awg ton awg pun mad kawq teq lehq, i hehd awg pun khanr suh lehq kawq teq tuag che awg sehr phad te ghad awg pun teq chehd tug, chaw awg gha lia awg pun khanr suh

---

[†] **5:12 5:12 Chaw u ve teq pa** Ma hez hez che Sar lar teq pa haq koz che yaog. Mt 7:15

che yaog.

¹⁶ Kheh te lehq, yaq ni khaz nuhr ver, chaw yad teq pa su haq sawnr kha che heh, ngag hehd awr lehr chaw te ghad-eg haq liz maq sawnr kha. Pong lag thad ngag hehd Khreq haq chaw yad teq pa sawnr kha che heh lehax sawnr lar chehd liz, a meha haq tanr lehq yawd haq u kheh mad kawq sawnr tar.

¹⁷ Kheh te lehq, chaw te ghad Khreq awg khuhn chehd ver, yawd awr lehr chaw awg suhx phehq vehr che yaog. Awg pir teq pa saw mehx vehr lehq, awg gha lia awg suhx phehq vehr che yaog.

¹⁸ Awg ceng gha lia awr lehr, Ghig sa geh tuhaz che yaog. Yawd awr lehr, Khreq haq te lehq ngag hehd yawd haq cawd daq hawr daq tug tea che yaog. Kheh te lehq su yawd haq cawd daq hawr daq vid tug, yawd ngag hehd haq te cuha che yaog.

¹⁹ Yawd awr lehr Khreq haq cud lehq, mig gig yad yawd haq cawd daq hawr daq vid tug te che yaog. I hehd ve vend bax i hehd haq yawd maq tar. Su yawd haq cawd daq hawr daq tug awg lawn mar vid tug, yawd ngag hehd haq te cuha che yaog.

²⁰ Kheh te cheaq te lehq, ngag hehd Khreq ve awg tan te sehr phad phehq che yaog. Ghig sa ngag hehd haq cud lehq nig hehd haq kug yug che yaog. Ghig sa haq cawd daq hawr daq lor lehz, Khreq ve awg tan te lehq ngag hehd nig hehd haq lawg khawx che yaog.

21 Khreq awr lehr, vend bax haq maq te jaw‡ liz, yawd awg khuhn a nig Ghig sa ve thed che cawd che phehaq tug, a nig awg pun Ghig sa yawd haq vend bax phehaq vid che yaog.

6

1 Ngag hehd Ghig sa geh teq geha kanx te che awg khuhn, nig hehd yawd ved awg bon haq haq yug che ted ceng kheha maq gha phehaq tug, ngag hehd nig hehd haq lawg khawx che yaog.

2 Awg lawn ghod ver, yawd koz lar che,
†“Cawd che awg yand awg khuhn ngag nawg ved khuhd haq na yug che yaog.

Thaer khuhq che awg ni* awg khuhn ngag nawg haq ga che yaog,”
lehd koz che yaog. A meha awr lehr cawd che awg yand phehq che yaog. Yaq ni awr lehr thaer khuhq che awg ni phehq che yaog.

Ha lehg che bon khuhd awg pun Pawd loq gha tuq gha khanr che

3 Ngag hehd kanx te che haq su vend bax tar maq gha tug, chaw te ghad-eg liz khi thid pog tug haq ngag hehd a cehax liz maq te.

4 Ngag hehd awr lehr, Ghig sa ve kanx te var phehq che haq su sir gha tug, awg ceng gha lia awg khuhn ngag hehd te che yaog. Hax ceh nux yeg khanr che, tuq che khanr che, duhd teq gad teq che, har jad che,

---

‡ 5:21 5:21 **vend bax haq maq te jaw** He 4:15, 1Pt 2:22 † 6:2 6:2 Isy 49:8 * 6:2 6:2 **Thaer khuhq che awg ni** Yer suq kawq yaq tug awg ni haq koz che yaog.

⁵ dawz ax jawq ax che, thawnr khuhn ke ax che, phuhz daq yaq daq che, kanx te nar che, maq gha yuhq che he lehq meq che kaz che teq pa haq gha khanr che awg khuhn ngag hehd te che yaog.

⁶ Daq kehg che ni ma cawg che, sir vix che, duhd yehg gad yehg che, su awg pun daq che haq te che, Daq che kehg che Awg ha phu haq cud che, awg cehg mag haq che,

⁷ awg cehg mag te che haq lehax mar vid che, Ghig sa ve kand pax haq cud che, thed che cawd che laq cax[†] teq pa haq laq yaq awr pax awr laq vehr awr pax awr yug cid chehd che awg khuhn,

⁸ awg mig awg phond gha che chaw lehd ma koz, su maq sawnr ma caz tea che chaw lehd ma koz, su chid muh ax che chaw lehd ma koz, su khaex ax che chaw lehd ma koz, ngag hehd yaog. Su haq her ka yug beg yug che chaw heh, su ngag hehd haq sawnr ax liz, ngag hehd awr lehr awg cehg mag lehax te che chaw yaog.

⁹ Ngag hehd haq su maq sir che chaw heh tea liz, su awg gha lia sir daq che chaw phehq che yaog. Suh vehr tez che chaw heh te liz, teq chehd che chaw phehq che yaog. Cir yanr che haq gha khanr che chaw heh te liz, dawz vehr ax che haq maq gha khanr.

¹⁰ Duhd har che chaw heh te liz, khar thad liz ha lehq chehd che yaog. Har ghuhd che chaw heh te liz, chaw kha peh haq paw sa vid gha che[‡] yaog. Teq chaweh mad cawg che chaw heh te liz,

---

[†] **6:7 6:7 laq cax** Rm 13:12, Ef 6:10-17   [‡] **6:10 6:10 paw sa vid gha che** Ghig sa phawd awr paw sa vid gha che haq koz che yaog. Lk 12:15, Ef 2:7

awg ceng gha lia cawg che chaw phehq che yaog.

¹¹ Kawd ren thuq chaw teq paog, ngag hehd nig hehd haq teq chaweh liz ma khuhd ceh lar lehq, kha sehax saw koz ax che yaog. Ngag hehd ve ni ma awg khuhn nig hehd awg gha lia haq haq che ted ceng ir jad che yaog.

¹² Ngag hehd ve ni ma awg khuhn nig hehd haq haq che ted ceng yawnd che ma hez. Kheh ma khuhd, nig hehd ngag hehd haq haq che ted ceng yawnd jad che yaog.

¹³ Nig hehd liz ngag hehd haq kawq haq ax laoq. Che kheh koz che awr lehr, a sug yawd ved yad teq pa haq koz vid che heh ngag koz che yaog.

A nig awr lehr teq chehd che Ghig sa ve bon yehg nux phehq che

¹⁴ Maq yonr che chaw teq pa haq taq caz daq, ta pawnd daq. Awg lawn ghod ver, thed che cawd che ted ceng awr lehr, ma thed ma cawd che ted ceng haq khawd-ehg kheh te caz daq gha tuawg le. Awg ghiz awr lehr, naz tud che haq khawd-ehg kheh te awg chawd te daq gha tuawg le.

¹⁵ Khreq awr lehr Sar tanr§ haq khawd-ehg kheh te cawd daq hawr daq gha tuawg le. Yonr che chaw awr lehr, maq yonr che chaw geh khawd-ehg kheh te ver, ni ma teq sir lehax tar gha tuawg le.

¹⁶ Ghig sa ve bon yehg nux awr lehr, sax ho sax nax teq pa haq khawd-ehg kheh te cawd daq gha tuawg le. Awg lawn ghod ver, a nig awr lehr teq

---

§ 6:15 6:15 *Sar tanr* Her brehd tawd awr lehr, Ber ler laq lehd koz che yaog.

chehd che Ghig sa ve bon yehg nux phehq che yaog. Ghig sa che kheh koz lar che,
 †“Ngag i hehd awg khuhn chehd lehq, i hehd geh ngag te tod tug yaog.

Ngag awr lehr i hehd ve Ghig sa te lehq, i hehd liz ngag ved chaw phehq tug yaog.
 17 †Kheh te lehq, i hehd awg khuhn tuhaz lehq i hehd haq phaz daq lar-oq,” lehz Jawd mawd Ghig sa koz che yaog.

“Chaq chiz che ted ceng haq ta vad, Ma vad ver, ngag nig hehd haq haq yug ax tug yaog.

18 †Ngag awr lehr nig hehd ve awr pa te lehq, nig hehd liz ngag ved yad par yad mid teq pa te tug yaog,” lehz kand pax awg gha lia cawg che Jawd mawd Ghig sa koz che yaog.

7

1 Kheh te lehq, haq che chaw teq paog, a nig awr lehr kar tiq tawd khuhd* che teq pa haq gha cheaq te lehq, a nig ved awg ton he lehq ni ma haq chaq chiz tug te che awg ceng gha lia haq chuhd kha lehq, Ghig sa haq kuhz lehq yawz yan che awg khuhn, daq che kehg che ted ceng haq te peh vid-ag veg.

*I hehd vend bax haq duhd phuhz cheaq te lehq
 Pawd loq ha lehg che*

---

† 6:16 6:16 Ak 26:12 † 6:17 6:17 Isy 52:11 † 6:18 6:18 2Sm 7:8 * 7:1 7:1 *kar tiq tawd khuhd* 6:17-18 khuhn koz lar che teq pa haq koz chehd che yaog.

² Ni ma awg khuhn ngag hehd haq haq yug ax laoq. Ngag hehd awr lehr, chaw te ghad-eg haq liz maq te yaq, te ghad-eg haq liz lug vehr sez vehr tug maq te lehq, te ghad-eg haq liz her ka cad che maq te.

³ Ngag nig hehd teq pa haq vend bax tar lehq che kheh koz che ma hez. Awg lawn ghod ver, suh ver teq geha suh tug, teq ver teq geha teq tug, ngag hehd ve ni ma khuhn nig hehd haq haq che yaog lehz, pong lag thad liz ngag che kheh koz lar che yaog.

⁴ Nig hehd haq ngag kha nehax yonr che yaog. Nig hehd haq te lehq, ngag ni ma ir kig kha peh cawg che yaog. Duhd sa gad sa che awg ceng liz ngag kha peh cawg che yaog. Ngag hehd tuq che khanr che haq phud daq che awg khuhn, ca koz mad peg thad kha gag ngag ha lehq tug kha peh cawg che yaog.

⁵ Awg lawn ghod ver, Mar ker dawd niq muhd mig lo ngag hehd lag gag che te yand, ngag hehd ve awg ton ghad jehd kig a cehax liz mad cawg. Awg ceng gha lia awg khuhn tuq che khanr che haq ngag hehd gha khanr che yaog. Awg bag phawd awr lo yaq daq jiz daq che cawg lehq, awg khuhn phawd awr lo kuhz tug cawg che yaog.

⁶ Kheh ma khuhd, ni ma lug che chaw teq pa haq duhd sa vid sehr phad Ghig sa awr lehr, Tid tuq lag gag che awg khuhn ngag hehd haq duhd sa vid gha che yaog.

⁷ Tid tuq lag gag cheaq te lehq lehax duhd sa vid che ma hez. Tid tuq awr lehr, nig hehd geh gha vaha lar che duhd sa che ted ceng haq te lehq ngag hehd duhd sa vehr che yaog. Khawd-

ehg kheh le lehd koz ver, nig hehd ngag haq duhd law chehd che ted ceng, ngag awg pun duhd har jad che ted ceng he lehq ngag awg pun ni ma puhd che ted ceng haq te lehq, ngag lex lehq ha lehq jad che yaog.

⁸ Awg kawd maq thad ngag buhq ax che liq[†] nig hehd haq duhd har vid tug tea cheaq te lehq, awg yand u ve haq ngag ni ma lug liz, a meha ngag ni ma mad kawq lug. Awg lawn ghod ver, liq u ve awr lehr nig hehd haq teq pear lehax duhd har vid tug tea che haq ngag gha mawg che yaog.

⁹ Ngag nig hehd haq duhd har vid tug tea cheaq te lehq ngag ha lehq che ma hez. Nig hehd vend bax haq duhd puhz thad kha gag duhd har cheaq te lehq ngag ha lehq che yaog. Ngag hehd haq te lehq nig hehd awg bon ted cear liz maq gha sond vehr tug, Ghig sa he gad che duhd har che ted ceng haq nig hehd gha khanr che yaog.

¹⁰ Awg lawn ghod ver, Ghig sa he gad che duhd har che ted ceng awr lehr, thaer khuhq che haq gha thad kha gag, vend bax duhd puhz che ted ceng haq te tuhaz che yaog. U kheh te ver, ni ma lug tug mad cawg. Kheh ma khuhd, mig gig haq caz daq che duhd har che ted ceng awr lehr, suh che ted ceng haq te tuhaz che yaog.

¹¹ Ghig sa he gad che duhd har che ted ceng awr lehr, nig hehd awg khuhn khawd-ehg kheh

---

[†] **7:8 7:8 Awg kawd maq thad ngag buhq ax che liq** Liq che te koz awg khuhn lo hehnd chawa ded mar vid lar che haq te lehq, gha ghawn che chaw teq pa duhd har jad che yaog. Liq che te koz awr lehr, meh x vehr che te koz yaog. 2:2-3

ve teq pa te tuhaz vid che haq duhd ngawx ser. Nig hehd cud cad che ni ma cawag tug lehd ma koz, a sug yawd awg ton thed che awg lawn kawq koz tug lehd ma koz, vend bax haq nez nag tug lehd ma koz, kuhz che ni ma cawg tug lehd ma koz, duhd law tug lehd ma koz, ni ma puhd tug lehd ma koz, vend bax haq cir yanr vid tug lehd ma koz, che teq pa nig hehd awg khuhn khawd-ehg maq te tuhaz cheawg le. Kanx che haq caz daq che awg ceng gha lia awg khuhn nig hehd vend bax mad cawg che haq kha sehax pheq mar ax peor.

¹² Kheh te lehq, ngag nig hehd haq liq buhq fea che awr lehr, te yaq che phad awg pun ma hez. Te yaq che haq gha khanr che chaw awg pun liz ma hez. Nig hehd awr lehr, ngag hehd awg pun Ghig sa mehz khuhd suhr khawd-ehg ma cud cad che ni ma cawg che haq nig hehd gha mawg gha sir tug awg pun ngag buhq ax che yaog.

¹³ Kheh te cheaq te lehq ngag hehd duhd sa vehor.

Ngag hehd duhd sa gad sa vehr che awg khod-aq liz, Tid tuq ha lehq che haq te lehq ngag hehd lex lehq ha lehq jad che yaog. Awg lawn ghod ver, nig hehd awg gha lia yawd haq ni ma sa vehr vid peor.

¹⁴ Ngag awr lehr, nig hehd awg lawn chid muh che khuhd yawd haq koz vid lar cheaq te lehq, ngag gha yaq taw tug ma hez. Ngag hehd awr lehr, awg gha lia khuhn nig hehd haq thed-ehg koz ax peg che heh te lehq, Tid tuq mehz khuhd suhr ngag nig hehd awg lawn chid muh che khuhd yaw lar che awr lehr thed che yaog.

¹⁵ Nig hehd awg gha lia na yug lehq, kuhz che ched che awg khuhn yawd haq haq yug che haq yawd duhd nuhd che te yand, yawd nig hehd haq lex lehq haq jad che yaog.

¹⁶ Awg ceng gha lia awg khuhn ngag nig hehd haq awg cehg mag yonr cheaq te lehq ngag ha lehq che yaog.

8

Khreq yad teq pa awg pun phu tand vid che awg lawn

¹ A vix a nax teq paog, Mar ker dawd niq muhd mig awg khuhn cawg che Khreq yad awg mor teq pa haq Ghig sa awg bon khawd-ehg kheh te naq vid che awg lawn ngag hehd nig hehd haq sir vid tug te gad che yaog.

² Tuq che khanr che kha peh i hehd haq lawnd ngawx liz, i hehd ha lehq jad che ted ceng he lehq har ghuhd jad che ted ceng awg khuhn, peh sez thad kha gag i hehd med nged jeg kor kha peh tand vid che yaog.

³ Awg lawn ghod ver, i hehd pix che gha che heh tand vid peor. Pix che gha che heh tand vid che awg khod-aq liz, i hehd khad nawg-a i hehd ha lehq ha ka kawq tand vid ser che haq ngag sax khiz khanr che yaog.

⁴ Khreq yad teq pa haq ga vid che awg bon che ted ceng gha te tug, a khawag pehar laoq lehq, i hehd ngag hehd haq hax ceh nux lawg khawx che yaog.

⁵ Ngag hehd duhd law che haq keh liz i hehd te che yaog. Awg lawn ghod ver, Ghig sa ve a lor

cawd che heh, i hehd awr lehr awg kawd thad Jawd mawd Yer suq haq liz ngag hehd haq liz a sug yawd awg ton tand che yaog.

⁶ Kheh te lehq, Tid tuq awr lehr nig hehd awg khuhn awg kawd maq tanr te che heh te lehq, awg bon ir che tand che kanx che ve haq te peg tug ngag hehd yawd haq awg ghad pid che yaog.

⁷ Nig hehd awr lehr, awg ceng gha lia awg khuhn, yonr che lehd ma koz, tawd yaw che lehd ma koz, cud yiq lehd ma koz, hax ceh nux cud cad che lehd ma koz, nig hehd haq che ted ceng ngag hehd geh gha hend lar che lehd ma koz, nig hehd hax ceh nux te lar che heh, awg bon ir che tand che kanx che ve ted mag haq liz hax ceh nux teo.

⁸ Ngag che kheh koz che awr lehr, tawd pid che heh ngag koz che ma hez. Su cud cad che awg lawn haq ngag koz che te yand, nig hehd haq pehd che ted ceng awg cehg mag cawg che haq kha sehax tuhaz tug ngag koz che yaog.

⁹ Awg lawn ghod ver, a nig ved Jawd mawd Yer suq Khreq ve awg bon haq nig hehd sir lar che yaog. Yawd awr lehr paw sa chehd liz, nig hehd awg pun har che ghuhd che haq khanr lehq, har che ghuhd che u ve haq yawd khanr cheaq te lehq, nig hehd paw sa vehr che yaog.

¹⁰⁻¹¹ Che ve awg lawn ngag khawd-ehg kheh duhd che nig hehd haq koz mar laq sar. Awg kawd thad nig hehd te gad lehq te che awg khuhn, a mig khuhq nig hehd tanr te lag che heh a meha te peg vid-oq. Che ve awr lehr, nig hehd awg pun daq che yaog. Kheh te lehq, awg kawd

thad nig hehd te gad che ni ma cawg che heh te lehq, nig hehd te vix te gha che heh te peg vid-oq.

¹² Awg lawn ghod ver, chaw te ghad cawg mad cawg che haq Ghig sa ngawx che ma hez. Te gad che ni ma cawg ver, Ghig sa nig hehd ve tand tug haq haq yug che yaog.

¹³ Kanx che ve haq* te che awg khuhn awg kag awg nuz awr ve chaw teq pa awg pun sa lehq, nig hehd awg pun har jad tug ngag te gad che ma hez. Kheh ma khuhd, kha sur suar te vid tug ngag te gad che yaog.

¹⁴ A meha nig hehd awg lex cawg che awg khuhn i hehd lor che cuz che haq ga vid lehq, awg khaz nuhr nig hehd lor che cuz che te yand, i hehd awg lex cawg che awg khuhn nig hehd haq kawq ga ax lehq, kha sur suar te vid tug yaog.

¹⁵ Liq phu khuhn buhq lar che heh, †“Mad chawa ghawz yug che chaw awr lehr awg lex mad cawg lehq, a cehax lehax ghawz yug che chaw awr lehr lor che cuz che mad cawg,” lehz buhq lar che yaog.

¹⁶ Nig hehd awg pun ngag ni ma puhd che heh, Tid tuq liz ni ma puhd vid tug Ghig sa te vid cheaq te lehq, Ghig sa ve awg bon haq chid muh che yaog.

¹⁷ Tid tuq awr lehr, ngag hehd awg ghad pid che tawd khuhd haq na yug che awg khod-aq liz, yawd ni ma puhd jad cheaq te lehq, yawd khad yawad nig hehd geh lag tug yaog.

---

* **8:13 8:13 Kanx che ve haq** Phu tand tand che haq koz che yaog. † **8:15 8:15 Tuhz 16:18**

18 Ha lehq che bon khuhd mar vid vix cheaq te lehq, Khreq yad awg mor awg gha lia chid muh chehd che a vix a nax te ghad haq liz, yawd geh teq geha ngag hehd kae vid che yaog.

19 A vix a nax u ve te ghad awr lehr, awg bon ir che tand che kanx che ve[†] haq ga te tug, Khreq yad awg mor teq pa yawd haq lez yug lehq, ngag hehd geh teq geha Yer ruq sar lehn med lo kae vid che yaog. Kanx che ve haq te che awr lehr, Jawd mawd Yer suq ve awg mig awg phond tuhaz lehq, su haq ga vid gad che ni ma kha sehax tuhaz tug te che yaog.

20 Ngag hehd awr lehr, mad jad che tand tug che teq pa haq ghawz lehq pehg vid che kanx haq te che awg khuhn, su vend bax maq gha tar vid tug ngag hehd sa tiq tar che yaog.

21 Awg lawn ghod ver, Jawd mawd Yer suq mehz khuhd suhr lehax ma hez, chaw yad mehz khuhd suhr liz kenr che cawd che haq te tug ngag hehd duhd lar lehq te che yaog.

22 Ix mag geh teq geha awg kag awr ve a vix a nax te ghad haq liz ngag hehd kae pe vid che yaog. A vix a nax che te ghad haq laex ceng awg khuhn laex pawz te ngawx peg lehq, yawd ni ma puhd jad che chaw te ghad phehq cheaq gha sir che yaog. Yawd nig hehd haq yonr jad che haq te lehq, a meha lex lehq ni ma puhd jad che yaog.

23 Tid tuq awg lawn awr lehr che kheh yaog. Yawd ngag ved awg chawd te lehq, nig hehd awg pun ngag geh teq geha kanx te sehr phad phehq

---

† 8:19 8:19 *awg bon ir che tand che kanx che ve* Phu tand saw lehq Yer ruq sar lehn med khuhn meq che kaz che haq ca ga vid che haq koz che yaog.

che yaog. A vix a nax che ve ni ghad awr lehr, Khreq yad awg mor teq pa peha lar che chaw te lehq, Khreq ve awg mig awg phond tuhaz vid sehr phad phehq che yaog.

²⁴ Kheh te lehq, nig hehd haq pehd che ni ma cawg lehq, nig hehd awg lawn chaw che teq pa haq ngag hehd chid muh che khuhd yaw che awr lehr cawd che yaog lehz i hehd sir gha tug, Khreq yad awg mor teq pa mehzh khuhd suhr nig hehd kha nehax teo.

9

Khreq yad teq pa haq ga vid che

¹ Khreq yad teq pa haq ga vid che kanx awg lawn ngag nig hehd haq liq buhq ax tug maq lor.

² Awg lawn ghod ver, nig hehd awr lehr su haq ga vid gad che ni ma cawg che haq ngag sir che yaog. Nig hehd su haq ga vid gad che ni ma cawg che awg lawn ngag Mar ker dawd niq chaw teq pa haq koz vid lehq nig hehd haq ngag chid muh che yaog. Nig hehd A kha ya chaw teq pa awr lehr, a mig khuhq thad liz ghu lar hehd lar vehor lehz, i hehd haq ngag koz vid che yaog. Nig hehd hax ceh nux te che ted ceng awr lehr, i hehd mad awr ve haq hiz nuhr vid vehr che yaog.

³ Kheh ma khuhd, nig hehd awg lawn ngag chid muh che awr lehr, kanx che awg khuhn kheha maq gha te lehq, ngag koz che heh nig hehd kha nehax ghu lar hehd lar tug, a vix a nax che teq pa haq ngag lag peha che yaog.

⁴ U kheh ma hez ver, Mar ker dawd niq chaw ted pehg pehar ngag geh teq geha lag lehq, nig

hehd maq ghu ma hehd lar che haq gha mawg che te yand, nig hehd gha yaq taw che lehax ma hez. Ngag hehd liz, nig hehd haq yonr cheaq te lehq gha yaq taw tug yaog.

⁵ Kheh te cheaq te lehq, awg kawd maq thad loar koz lar che awg bon ir che tand che kanx che ve ted mag haq kha nehax te peg lar lawz tug, a vix a nax teq pa haq ngag haq keh awg kawd nig hehd chehd lo kae pe cawd che yaog lehz ngag duhd lehq, i hehd haq awg ghad pid che yaog. Tand tug che ve pid che te yand, nig hehd haq nex te che ted ceng maq gha te lehq, kha sehax ghu lar che tand vid tug haq ngag he gad che yaog.

⁶ Awg lawn che ve awr lehr che kheh yaog. A cehax lehax ser che chaw awr lehr, a cehax lehax gha ghiq tug yaog. Mad chawa ser che chaw awr lehr, mad chawa gha ghiq tug yaog.

⁷ Chaw awg gha lia, a sug yawd ved ni ma khuhn duhd lar che heh tand vid-oq. Duhd har lehq te che lehd ma koz, gha te cheaq te lehq te che lehd ma koz, tad phehq vid. Awg lawn ghod ver, ha lehq ha ka tand vid che chaw haq Ghig sa haq che yaog.

⁸ Nig hehd awr lehr, khar thad liz awg ceng gha lia cawg lawq lehq, daq che kanx awg ceng gha lia awg khuhn phehaq vid tug, Ghig sa awr lehr nig hehd haq awg bon awg ceng gha lia mad chawa pehar gha che* yaog.

⁹ Liq phu khuhn buhq lar che heh,

---

* **9:8 9:8 mad chawa pehar gha che** Phi 4:19 haq ngawx.

†“Thed che cawd che chaw vawr mad chawa
pehar peg che yaog.

Har che ghuhd che chaw teq pa haq yawd
pehar peg che yaog.

Yawd ved thed che cawd che ted ceng awr lehr,
co co taer taer yeg chehd che yaog.”

¹⁰ Awg yuhd ser sehr phad haq awg yuhd liz,
cad tug dawg tug liz pid sehr phad awr lehr,
nig hehd haq awg yuhd pid lehq mad-ag vid tug
yaog. Nig hehd ve thed che cawd che awg sir teq
pa haq liz yawd mad-ag vid tug yaog.

¹¹ Awg gha lia awg khuhn nig hehd mad chawa
pid gha tug, awg ceng gha lia awg khuhn nig
hehd paw sa vehr tug yaog. Che kheh te che awr
lehr, a nig haq te lehq su Ghig sa haq chid muh
tug awg pun te che yaog.

¹² Awg lawn ghod ver, su haq ga vid che kanx
che ve awr lehr, Khreq yad teq pa lor che heh
kha lawq ga vid che lehax ma hez, su Ghig sa
ve awg bon haq kha peh chid muh tug liz te che
yaog.

¹³ Su haq ga vid che kanx che ve awg khuhn,
nig hehd khawd-ehg kheh ve chaw phehq che
haq i hehd sir tug yaog. U kheh te ver, Khreq
ve ha lehq che bon khuhd haq nig hehd haq yug
lehq awg khad haq te kae cheaq te lehq lehd ma
koz, i hehd haq liz, chaw awg gha lia haq liz, nig
hehd mad chawa tand vid cheaq te lehq lehd ma
koz, i hehd awr lehr Ghig sa haq chid ir chid muh
tug yaog.

¹⁴ Ghig sa nig hehd haq ir jad mad jad che awg
bon naq ax cheaq te lehq, i hehd awr lehr nig

---

† 9:9 9:9 Chid 112:9

hehd haq duhd nuhd jad lehq, nig hehd awg pun bon lawg che yaog.

¹⁵ Ca koz mad peg che laq sawnr Ghig sa pehar cheaq te lehq, yawd haq chid muh-o.

10

Pawd loq yawd kanx te che awg lawn buhq che

¹ Ngag Pawd loq awg ton awr lehr, Khreq ve ni ma nud nehg che ted ceng he lehq yawd ved ni ma daq che ted ceng awg khuhn nig hehd haq lawg khawx che yaog. Ngag hehd haq mehzh khuhd tawr daq che te yand ni ma nud-u ghad nehr ghad tar lehq, ngag hehd geh ma chehd che te yand ni ma tag che yaog lehz nig hehd koz che chaw te ghad awr lehr ngag yaog.

² Ngag awr lehr, mig gig yad* te che heh te che chaw phehq che lehz sawnr che chaw teq pa haq ngag ni ma tag che khuhn te mar vid tug ngag duhd lar che yaog. Ngag nig hehd geh lag gag che te yand, kheh taw maq ni ma tag che khuhn ngag maq gha te mar vid tug, ngag nig hehd haq lawg khawx che yaog.

³ Awg lawn ghod ver, ngag hehd mig gig khodaq lo chehd che liz, mig gig yad te che heh te lehq, haeg che haq maq bawz che ted ceng ngag hehd maq te.

⁴⁻⁵ Ngag hehd maq bawz che laq cax teq pa awr lehr, mig gig haq caz daq che laq cax phehq che ma hez. Taq teq pa haq te lug tug awg pun, Ghig sa ve kand pax cawg che laq cax teq pa phehq

---

* **10:2 10:2 mig gig yad** Vend bax yad haq koz che yaog. Rm 12:2

che yaog. Tawd ghawg daq che awg ceng teq pa haq lehd ma koz, Ghig sa haq maq gha sir tug tawr lar chuhd lar che awg ceng teq pa haq lehd ma koz, ngag hehd yug kha phaz kha che yaog. Duhd khad awg mag gha lia haq ngag hehd phev yug lehq, Khreq haq na yug vid tug te che yaog.

⁶ Nig hehd na yug che ted ceng peh lawq vehr khaz nuhr, maq na yug che chaw teq pa haq cir yanr vid tug ngag hehd ghu lar hehd lar peg che yaog.

⁷ Nig hehd mehzh khuhd suhr cawg lar che teq pa haq kha nehax ngawx ser. A sug yawd awg ton Khreq ve chaw phevq che yaog lehz chaw te ghad ghad sawnr chehd che ver, yawd Khreq ve chaw phevq che heh ngag hehd liz phevq che haq duhd nuhd cawd che yaog.

⁸ Nig hehd haq ir vid yeg veh vid tug awg pun Jawd mawd Yer suq ngag hehd haq a yad pehar che yaog. Nig hehd haq te lug tug awg pun pehar che ma hez. Kheh te lehq, a yad che ve awg lawn ngag ni ma ir che awg khuhn kha cawd cawad koz mad che liz, ngag gha yaq taw tug ma hez.

⁹ Ngag liq che kheh te buhq lar che awr lehr, nig hehd haq kuhz tug ngag te gad che ma hez.

¹⁰ Awg lawn ghod ver, "Yawd ved liq teq pa awr lehr kand pax ir lehq hehd jad che liz, yawd awg ton chehd chehd che te yand, awg ghad nud lehq, yawd koz che teq pa teq chaweh awg bon mad cawg," lehd chaw ted pehg pehar ngag ved awg lawn che kheh koz chehd che yaog.

¹¹ Ngag hehd nig hehd geh ma chehd che te yand, ngag hehd nig hehd haq liq buhq ax che heh te lehq, ngag hehd nig hehd geh chehd chehd

che te yand liz che kheh te che yaog lehz, chaw u ve teq pa haq sir vid-oq.

¹² A sug yawd awg ton haq chid muh che chaw teq pa ve awg mor awg khuhn gehe tug lehd ma koz, ngag hehd awg ton i hehd haq tehz daq tug lehd ma koz, ngag hehd te maq pir. I hehd awr lehr, a sug yawd awg ton te ghad he lehq te ghad tehz daq lehq, te ghad he lehq te ghad sur daq che haq ngawx cheaq te lehq, i hehd cud yiq mad cawg che chaw phehq che yaog.

¹³ Ngag hehd awr lehr, ni ma ir che awg khuhn koz pong koz lex che ted ceng maq te. Kheh ma khuhd, Ghig sa ngag hehd haq kanx te kig pehar che kheh tawa ngag hehd ni ma ir che khuhn koz tug yaog. Nig hehd liz, yawd ngag hehd haq pehar che kanx te kig awg khuhn geh lar che yaog.

¹⁴ Nig hehd awr lehr, Ghig sa ngag hehd haq pehar che kanx te kig awg khuhn gehe cheaq te lehq, yawd pehar che kanx te kig haq ngag hehd te pong te lex che ma hez. Awg lawn ghod ver, Khreq ve ha lehg che bon khuhd nig hehd geh kha gag awg kawd ca mar lag che awr lehr ngag hehd yaog.

¹⁵ Su te lar che kanx haq ngag hehd te che heh te lehq, ni ma ir che awg khuhn hax ceh nux ca koz che ma hez. Nig hehd ve yonr che ted ceng ir lag mad lag che heh, nig hehd awg khuhn Ghig sa ngag hehd haq pehar lar che kanx te kig liz lex lehq ir vid kuhg vid tug haq ngag hehd duhd law che yaog.

¹⁶ Che kheh te ver, nig hehd ve chehd kig ox

pax awr lo† kha gag ngag hehd ha lehq che bon khuhd gha mar vid tug yaog. Awg lawn ghod ver, su kanx te kig lo su te lar che kanx haq ni ma ir che awg khuhn ngag hehd ca koz tug ma hez.

¹⁷ Kheh ma khuhd, †ni ma ir che awg khuhn koz che chaw awr lehr, Jawd mawd Ghig sa awg khuhn lehax ni ma ir lehq koz lor.

¹⁸ Awg lawn ghod ver, a sug yawd awg ton awg pun sax khiz khanr che chaw haq Ghig sa ni ma cawd che ma hez. Jawd mawd Ghig sa yawd awg pun sax khiz khanr che chaw haq lehax Ghig sa ni ma cawd che yaog.

11

Ma hez hez che cuh yad teq pa

¹ Cud yiq mad cawg che tawd* khuhd ngag a cehax buhq ax che haq nig hehd yeg khanr tug ngag duhd law che yaog. Awg cehg mag nig hehd a cehax yeg khanr ax ser.

² Ghig sa nig hehd haq sex lae che heh, ngag liz nig hehd haq sex lae che yaog. Awg lawn ghod ver, nig hehd awr lehr daq kehg che yad mid hax haq sur daq vid lehq, Khreq haq chid aq vid tug awg pun nig hehd ve awg phad mawd te ghad lehax haq he daq tug ngag kar tiq te daq vid lar peg che yaog.

---

† 10:16 10:16 *nig hehd ve chehd kig ox pax awr lo* Sa pen muhd mig haq koz gad che yaog. Rm 15:24, 28 † 10:17 10:17 Yrm 9:24 * 11:1 11:1 *Cud yiq mad cawg che tawd* Pawd loq yawd awg ton awg lawn tawd ir tawd muh gha yaw che haq koz che yaog.

³ Kheh ma khuhd, vig awr lehr her ka che awg khuhn Id vaq haq beg yug che heh, nig hehd ve duhd khad lug veh lehq, Khreq haq daq che kehg che awg khuhn haq che ted ceng meh x vehr vix-aq lehz ngag duhd har che yaog.

⁴ Awg lawn ghad ver, chaw te ghad ghad nig hehd geh lag lehq, ngag mar che Yer suq te ghad awg lawn haq maq mar lehq awg kag awr ve Yer suq te ghad awg lawn mar che lehd ma koz, nig hehd gha vehr che awg ha[†] ma hez lehq awg kag awr ve awg ha haq gha che lehd ma koz, nig hehd haq yug peg che ha lehq che bon khuhd ma hez lehq awg kag awg nuz awr ve bon khuhd haq haq yug che lehd ma koz, nig hehd kha nehax yeg khanr che law.

⁵ Ngag awr lehr, ir che muh che cuh yad[‡] u ve teq pa awg huhx lo a cehax liz ma chehd lehd ngag duhd che yaog.

⁶ Tawd yaw che awg khuhn ngag maq pix liz, cud yiq phawd awr ngag pix che yaog. Ngag che kheh te vix che yaog lehz, awg ceng gha lia awg khuhn ngag nig hehd haq kha sehax saw pheq mar ax peg che yaog.

⁷ Nig hehd haq chid ir vid tug, ngag awg ton haq nehq vid tug te lehq, awg phuhd mad yug che awg khuhn Ghig sa ve ha lehq che bon khuhd nig hehd haq mar cheaq te lehq, ngag vend bax te che lehq la.

[†] **11:4 11:4 nig hehd gha vehr che awg ha** Daq kehg che Awg ha phu haq koz che yaog. Rm 14:17, Gal 2:4   [‡] **11:5 11:5 ir che muh che cuh yad** Ma hez hez che Sar lar teq pa haq koz gad che yaog. 10:12

⁸ Ngag nig hehd awg pun kanx te gha tug, awg kag awr ve Khreq yad awg mor teq pa geh phu haq ngag haq yug che awr lehr, i hehd ve med nged haq hinx yug che heh yaog.

⁹ Ngag nig hehd geh chehd lehq ted ceng cear lor che te yand, nig hehd haq ngag soq saq tug maq te. § Awg lawn ghod ver, Mar ker dawd niq muhd mig lo lag che a vix a nax teq pa awr lehr, ngag kha lor che teq pa haq pehar che yaog. Kheh te lehq, nig hehd haq ngag a cehax liz maq gha soq saq tug ngag te lar lehq, awg ghud suhr phawd awr liz ngag te tug yaog.

¹⁰ Khreq ve awg cehg mag thed che cawd che awg ceng ngag awg khuhn cawg che heh, ngag che kheh ni ma ir kig cawg lehq koz che tawd khuhd haq, A kha ya muhd mig awg khuhn lo chaw te ghad-eg liz tawr lar maq gha.

¹¹ A thoq ted ceng haq te lehq le. Ngag nig hehd haq mad haq cheaq te lehq la. Ngag nig hehd haq haq che yaog lehz Ghig sa sir chehd che yaog.

¹² Pong lag thad ngag te chehd che heh, awg ghud suhr phawd awr liz kawq te kae tug ser che yaog. A thoq ted ceng haq te lehq le lehd koz ver, ni ma ir che awg khuhn chaw ted pehg pehar awr lehr, ngag hehd heh te lehq kanx te* chehd che yaog lehz maq gha kawq koz gha tug, ngag che kheh te che yaog.

¹³ Awg lawn ghod ver, che kheh te che chaw ted pehg awr lehr, ma hez hez che cuh yad teq

---

§ 11:9 11:9 **soq saq tug maq te** Su geh phu tand maq ca lawg yug lehd koz gad che yaog. * 11:12 11:12 **ngag hehd heh te**

lehq kanx te Su geh phu mad lawg cad lehq kanx te che haq koz che yaog.

pa phehq che yaog. I hehd awr lehr, Khreq ve cuh yad phehq che heh te lehq, her ka vix che kanx te sehr phad teq pa phehq che yaog.

¹⁴ I hehd che kheh te che awr lehr, and tug mad cawg. Awg lawn ghod ver, Sar tanr liz awg ghiz pawd che muhd nuh maq cuh yad phehq che heh te lehq te vix che yaog.

¹⁵ Kheh te lehq, yawd ved awg ceg teq pa liz, thed che cawd che awg ceg phehq che heh te ver, and tug ir che ted ceng phehq che ma hez, i hehd kanx te che heh, awg leh med gaeg ver gha khanr tug yaog.

Pawd loq cuh yad te che awg khuhn gha tuq khanr che teq pa

¹⁶ Ngag te pawz kawq koz sar. Ngag cud yiq mad cawg che chaw phehq che yaog lehz chaw te ghad-eg liz ta duhd. Kheh ma khuhd, nig hehd che kheh duhd che liz, ngag ni ma ir che awg khuhn tawd a cehax yaw gha tug, cud yiq mad cawg che chaw te ghad heh ngag haq haq yug ax ser.

¹⁷ (Ngag che kheh koz che awr lehr, Jawd mawd Yer suq ngag haq koz cuha lehq koz che ma hez. Cud yiq mad cawg che chaw heh, ni ma tag che khuhn ngag ni ma ir chawa te lehq koz che yaog.)

¹⁸ Chaw laex ghad awr lehr, awg suhr awg sar phawd awr ve awg lawn ni ma ir che awg khuhn koz che heh, ngag liz ni ma ir che awg khuhn koz tug yaog.)

¹⁹ Nig hehd cud yiq cawg che chaw phehq cheaq te lehq, cud yiq mad cawg che chaw teq

pa haq nig hehd ha lehq ha ka yeg khanr che law.[†]

²⁰ Awg lawn ghod ver, chaw te ghad ghad nig hehd haq awg ceg te cuha che lehd ma koz, nig hehd haq hinx cad che lehd ma koz, nig hehd haq her ka cad che lehd ma koz, a sug yawd awg ton haq chid ir chid muh che lehd ma koz, nig hehd ve mehzh khuhd haq tha che lehd ma koz, nig hehd yeg khanr chehd che yaog.

²¹ Nig hehd haq u kheh tea tug ngag hehd awg ghad nud che yaog[‡] lehz, yaq taw che awg khuhn ngag gha koz che yaog.

Kheh ma khuhd, ted ceng cear awg lawn haq chaw te ghad ghad ni ma ir che awg khuhn koz pir ver, ngag liz ni ma ir che awg khuhn awg lawn u ve haq koz pir che yaog. (Ngag che kheh koz che awr lehr, cud yiq mad cawg che chaw heh ngag koz che yaog.)

²² I hehd Her brehd chaw phehq che awg la. Ngag liz phehq che yaog. I hehd Id sar rer laq chaw phehq che awg la. Ngag liz phehq che yaog. I hehd Ar brar hanr ve awg ceng awg khad phehq che awg la. Ngag liz phehq che yaog.

²³ I hehd Khreq ve awg ceg phehq che awg la. I hehd haq keh lex lehq ngag Khreq ve awg ceg phehq che yaog. (Ngag che kheh koz che awr lehr, chaw ghud heh koz chehd che yaog.) Su haq keh lex lehq ngag kanx te che yaog. Su haq keh lex lehq ngag thawnr khuhn gha chehd jaw

---

[†] **11:19 11:19 yeg khanr che law** Ma hez hez che Sar lar teq pa khuhd na lehq awg chawd te daq che haq koz che yaog. [‡] **11:21 11:21 ngag hehd awg ghad nud che yaog** Mad daq che haq te tug ni ma mad cawg che haq koz che yaog.

che yaog. Ghawn mad peg thad kha gag dawz ax jawq ax che haq ngag gha khanr jaw che yaog. A lag lag suh liz laex pawz ngag cawg jaw che yaog.

²⁴ Yud daq chaw teq pa ngag haq sehز chi kuhg thawz jawq ax che, § ngad pawz kha gag ngag gha khanr jaw peg che yaog.

²⁵ Sehr pawz kha gag a gawd tag jawq ax che haq ngag gha khanr lehq, huhx meh bag ax che haq liz ngag te pawz gha khanr jaw peg che yaog. Sehr pawz kha gag huh lawd kor lug vehr che haq ngag gha khanr jaw peg che yaog. Teq ni teq hax lad chuhd ghig awg khuhn ngag gha chehd jaw peg che yaog.

²⁶ Laex pawz ngag ca te tod jaw peg che yaog. A kaz lawg haq khanr che awg khuhn kuhz tug cawg che, chaw chuhd haq kuhz tug cawg che, ngag ved chaw ceng haq kuhz tug cawg che, bid saz a naz chaw teq pa haq kuhz tug cawg che, med, khaz teq pa awg khuhn kuhz tug cawg che, heh pir khuhn lo kuhz tug cawg che, lad chuhd ghig awg khuhn lo kuhz tug cawg che, ma hez hez che a vix a nax teq pa haq kuhz tug cawg che teq pa haq liz ngag gha phud jaw peg che yaog.

²⁷ Kanx te nar lehq teq chuhd jad che, laex pawz maq gha yuhq che, awr meq che he lehq a kaz sex che, laex pawz cad tug mad cawg che, kaz che he lehq veq kad mad cawg che, che teq pa haq liz ngag gha khanr jaw peg che yaog.

---

§ 11:24 11:24 *sehز chi kuhg thawz jawq ax che* Chaw haq u kheh te jawq vid che Yud daq chaw ve awg lid cawg che yaog. Bon 25:3 haq ngawx.

28 Awg ceng che ve teq pa haq ngag gha khanr che haq keh liz, Khreq yad awg mor awg gha lia awg pun duhd har duhd khix che teq pa liz, ni gha lia ngag haq nex kix chehd che yaog.

29 Chaw te ghad ghad awg ghad nud ver, ngag liz awg ghad nud che yaog. Chaw te ghad ghad khi thid pog vehr ver, ngag liz nez nag che yaog.

30 Ngag ni ma ir che awg khuhn tawd gha yaw ver, ngag awg ghad nud che teq pa awg lawn lehax, ni ma ir che awg khuhn tawd yaw tug yaog.

31 Ngag her ka che ma hez lehz, co co taer taer awg bon ir sehr phad Jawd mawd Yer suq ve Awr pa Ghig sa sir chehd che yaog.

32 Dar mar sehq med awg khuhn ngag haq pheh yug tug, jawd mawd Ar rer taq* awg huhx ve muhd mig jawd mawd awr lehr, Dar mar sehq med haq paog cuh lar che yaog.

33 Kheh ma khuhd, su ngag haq kax lo kher awg khuhn ke lehq, lad vend yehg ghaz mir khuh nehax awg khuhn ngag haq phehd yaq peha cheaq te lehq, muhd mig jawd mawd ve laq kuhr awg khuhn ngag gha pong che yaog.

12

Awg suhr awg sar phawd awr a chud guhq ax che

1 Ngag awr lehr ni ma ir che khuhn kawq cax koz ax sar. Che kheh koz che awg bon mad cawg

---

* **11:32 11:32 Ar rer taq** Her roq An tid pa ve a pux te lehq, Nar bar thiq chaw teq pa haq B.C. 9-40 A.D. kha gag uq penr lar haz che jawd mawd phehq che yaog. Cy 9:24

liz, Jawd mawd Yer suq pheq mar ax lehq awg ha awg khuhn mawa che awg ceng teq pa awg lawn ngag koz mar ax sar.

² Khreq awg khuhn chehd che chaw te ghad* haq ngag sir che yaog. Yawd awr lehr, pong lag che teq chi uhd khuhq thad muhd nuh maq sehzh thaeg† ted thaeg kha gag chid taez che haq gha khanr che yaog. (Awg ton taez che lehq nar, awg ha lehax taez che lehq nar, ngag maq sir. Ghig sa lehax sir che yaog.)

³⁻⁴ Chaw u ve te ghad awr lehr, Par rar tid suq lo chid taez che haq gha khanr che yaog. (Awg ton taez che lehq nar, awg ha lehax taez che lehq nar, ngag maq sir. Ghig sa lehax sir che yaog.) Chaw te ghad-eg liz koz maq gha koz maq kenr che tawd khuhd teq pa haq u huh yawd gha kad che yaog.

⁵ Chaw u ve awg lawn ngag ni ma ir che awg khuhn koz sar. Ngag awg ghad nud che teq pa awg lawn ma hez ver, ngag ved awg ton awg lawn ni ma ir che awg khuhn ngag koz tug ma hez.

⁶ Kheh ma khuhd, ngag ni ma ir che awg khuhn koz gad ver, ngag cud yiq mad cawg che chaw phehq tug ma hez. Awg lawn ghod ver, awg cehg ma thed che cawd che awg khuhn ngag koz tug yaog. Kheh liz, ngag te che teq pa haq gha mawg lehq, ngag koz che teq pa haq gha kad che che ve nid ceng ma hez ver, chaw te ghad-eg liz ngag

---

* **12:2 12:2 chaw te ghad** Pawd loq yawd awg ton haq koz chehd che yaog. † **12:2 12:2 muhd nuh maq sehzh thaeg** Yud daq chaw teq pa awr lehr muhd nuh maq sehzh thaeg cawg che lehz yonr che yaog.

awg lawn maq gha duhd ngawx tug, ngag awg ton awg lawn ni ma ir che awg khuhn ngag teq chaweh ma koz.

⁷ Ir jad daq jad che pheq mar ax che teq pa haq te lehq, ngag awg ton haq lex lehq maq gha tar ir tug, awg suhr awg sar phawd awr ngag haq a chud ted mag guhq ax che yaog. A chud che awr Lehr, Sar tanr ve cuh yad phehq lehq, ngag awg ton haq lex lehq maq gha tar ir tug, ngag haq du deh ax chehd che yaog.

⁸ A chud che haq ngag gha pong tug, Jawd mawd Yer suq haq sehr pawz kha gag ngag lawg khawx che yaog.

⁹ Kheh ma khuhd yawd koz che, Ngag ved awg bon awr Lehr, nawg awg pun lawq che yaog. Awg ghad nud che ted kag awg khuhn ngag ved kand pax peh lawq che yaog lehz, ngag haq koz ax che yaog. Kheh te lehq, Khreq ve kand pax awr Lehr, ngag awg khuhn gha cawg lar tug, ngag awg ghad nud che teq pa awg lawn haq lex lehq ni ma ir che awg khuhn ngag ha lehq ha ka koz tug yaog.

¹⁰ Kheh te cheaq te lehq, awg ghad nud che, kha muhd kha na koz ax che, har che ghuhd che, du deh che, tuq jad khanr jad che, che teq pa haq Khreq awg pun ngag ha lehq ha ka khanr che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag awg ghad nud che te yand, ngag awg ghad ir che yaog.

¹¹ Ngag awr Lehr, cud yiq mad cawg che chaw[‡] phehq vehr che yaog. Nig hehd ngag haq che kheh phehq vehr vid tug tea peg che yaog. Awg

---

[‡] **12:11 12:11 cud yiq mad cawg che chaw** Pawd loq yawd awg ton awg lawn tawd ir tawd muh gha yaw vehr che haq koz che yaog.

lawn ghod ver, nig hehd ngag haq chid muh ax cawd che yaog. Ngag awr lehr, teq chaweh mad phehq che chaw te ghad phehq liz, ir jad muh jad che cuh yad u ve teq pa awg huhx lo ngag a cehax liz ma chehd.

¹² Awg cehg mag cuh yad phehq che awg hez teq pa ngag nig hehd mehz khuhd suhr te mar ax peg che yaog. Awg hez teq pa lehd ma koz, and tug teq pa lehd ma koz, kand pax ir che kanx teq pa lehd ma koz, awg gha lia haq yeg khanr che awg khuhn ngag te mar lar peg che yaog.

¹³ Awg lawn ghod ver, nig hehd ngag haq maq gha hu che§ ted ceng ma hez ver, awg kag awg nuz awr ve Khreq yad awg mor teq pa haq ngag tar ir lehq nig hehd haq ngag maq tar ir che, a thoq ted ceng cawar le. Nig hehd ngag haq maq gha hu che, ngag ved yaq kig che haq a cehax phehad laoq.

Pawd loq sehr pawz te pawz kae tug awg lawn

¹⁴ Sehr pawz te pawz nig hehd geh lag tug a meha ngag ghu lar lehq, che te pawz liz nig hehd ngag haq gha hu tug ma hez. Awg lawn ghod ver, nig hehd ve med nged haq ngag ca che ma hez. Nig hehd haq lehax ngag ca che yaog. Chaw yad nehax teq pa awr lehr, awr pa awr ye awg pun med nged jeg kor gha ghawz phoz lar tug ma hez. Awr pa awr ye teq pa awr lehr, chaw yad nehax teq pa awg pun med nged jeg kor gha ghawz phoz lar che yaog.

---

§ 12:13 12:13 *ngag haq maq gha hu che* Phu tand maq gha ga vid che haq koz che yaog.

¹⁵ Nig hehd ve co ha awg pun ngag ved med nged jeg kor gha peg che lehd ma koz, ngag ved awg ton gha lug che lehd ma koz, ngag ha lehq ha ka te tug yaog. Ngag nig hehd haq haq che ted ceng mad-ag cheaq te lehq, nig hehd ngag haq haq che ted ceng gha yawnd kae tug lehq la.

¹⁶ Nig hehd ngag haq maq gha hu lar liz, ngag cud yiq te lehq her ka che awg khuhn nig hehd haq mar gha che yaog lehz, nig hehd koz chehd che yaog.

¹⁷ Nig hehd chehd kig huh chaw te ghad ghad haq ngag kae peha che awg khuhn, nig hehd ve med nged jeg kor haq ngag her ka yug che lehq la.

¹⁸ Tid tuq nig hehd ve chehd kig lo kae tug ngag yawd haq lawg khawx lehq, a vix a nax u ve te ghad haq liz yawd geh kae pe che yaog. Tid tuq awr lehr, nig hehd ve med nged jeg kor haq her ka yug che lehq la. Ngag nid-ag ni ma teq siar lehax tar lehq kanx te che ma hez hawg la. Ngag nid-ag yaq kaw te caz lehax tod che ma hez hawg la.

¹⁹ Ngag hehd awr lehr, nig hehd mehz khuhd suhr ngag hehd awg ton awg pun kawq yaw khuhq chehd che lehz nig hehd kheh muh muh duhd chehd che lehq la. Khreq awg khuhn Ghig sa mehz khuhd suhr ngag hehd koz chehd che yaog. Haq che chaw teq paog, nig hehd ir vid yeg vid tug awg pun che awg gha lia haq ngag hehd te che yaog.

²⁰ Awg lawn ghod ver, nig hehd geh ngag lag gag che te yand, ngag duhd law lar che heh nig hehd maq te lehq, nig hehd duhd law lar che

heh ngag liz maq te che haq ngag duhd har che yaog. Yaq daq jiz daq che, khawehx daq che, nez nag che, pehg daq phaz daq che, khaex daq che, khuhd ded che, ni ma ir che he lehq ded gid khang gid che, che teq pa haq nig hehd te chehd tug gha hawg lehz ngag duhd har che yaog.

²¹ Nig hehd chehd lo ngag kawq lag gag che te yand, ngag ved Ghig sa awr lehr, nig hehd mehz khuhd suhr ngag haq nex yaq ax tug haq liz ngag duhd har che yaog. Pong lag thad, chaq chiz che haq te che, hax chawd hax paz te che he lehq te pong te lex che haq te che chaw laex ghad awr lehr, vend bax ma duhd phuhs cheaq te lehq, ngag gha duhd har jad tug gha hawg lehz duhd har che yaog.

13

Awg leh med ve sa tiq pid che

¹ Che te pawz ngag nig hehd chehd lo lag tug awr lehr, sehr pawz te pawz yaog. †Nig hehd kha koz tug awg lawn awg ceng gha lia awg ti cawg gha tug, sax khiz khanr sehr phad ni ghad ma hez ver seh ghad cawg tug yaog.

² Ngag nig hehd chehd lo ni pawz te pawz ca gid-ag thad ngag koz ax lar che heh, a meha nig hehd geh ma chehd che awg yand awg khuhn liz ngag kawq koz ax che yaog. Pong lag thad vend bax te che chaw haq lehd ma koz, te yaq chehd che awg kag awg nuz awr ve chaw awg gha lia

---

† 13:1 13:1 Bon 19:15

haq lehd ma koz, ngag te pawz kawq lag gag ver, ngag i hehd haq pong vid tug ma hez.

³ Khreq ngag haq cud lehq tawd yaw chehd che lehq nar lehz, nig hehd kha nehax sir gad cheaq te lehq, ngag i hehd haq mad pong vid. Nig hehd haq caz daq che teq pa te tug, Khreq awg ghad nud che ma hez. Nig hehd ve awg mor awg khuhn yawd kand pax ir che yaog.

⁴ Awg lawn ghod ver, Khreq awr lehr awg ghad nud che awg khuhn laq kan thag huh gha khanr suh che liz, Ghig sa ve kand pax haq te lehq yawd teq chehd che yaog. Ngag hehd awr lehr, Khreq awg khuhn awg ghad nud che liz, Ghig sa ve kand pax haq te lehq nig hehd awg pun ngag hehd Khreq geh teq geha teq chehd tug yaog.

⁵ Nig hehd yonr che awg khuhn yeg chehd hawg la, mad yeg chehd la, a sug yawd awg ton haq kha nehax sawnr ngawx tehz ngawx ser. Yer suq Khreq nig hehd awg khuhn chehd che haq nig hehd maq sir la. Kheh ma khuhd, lawnd ngawx che haq khanr ma ghad che chaw phehq ver, Khreq nig hehd awg khuhn ma chehd.

⁶ Lawnd ngawx che awg khuhn lo ngag hehd awr lehr khanr gha che chaw phehq che yaog lehz, nig hehd sir tug haq ngag hehd duhd law che yaog.

⁷ Te yaq che haq nig hehd maq gha te tug, ngag hehd Ghig sa geh bon lawg che yaog. Lawnd ngawx che haq ngag hehd khanr ghad vehr che lehd ngag hehd tuhaz vid gad che ma hez. Ngag hehd khanr ma ghad che chaw heh te liz, nig hehd awr lehr cawd che haq te tug awg pun ngag hehd bon lawg chehd che yaog.

⁸ Awg lawn ghod ver, awg cehg mag thed che cawd che ted ceng haq tawr lar tug ngag hehd teq chaweh te maq gha. Awg cehg mag thed che cawd che ted ceng awg pun lehax ngag hehd te gha che yaog.

⁹ Ngag hehd awg ghad nud liz, nig hehd awg ghad ir cheaq te lehq ngag hehd ha lehq che yaog. Nig hehd daq vid peh lawq vid tug awg pun ngag hehd bon lawg chehd che yaog.

¹⁰ Ngag nig hehd geh lag gag che te yand, Jawd mawd Yer suq ngag haq pehar che a yad haq ngag hehd chawa maq gha yehd tug, ngag nig hehd geh ma chehd che te yand, awg ceng che teq pa ngag liq buhq lar che yaog. Yawd pehar che a yad awr lehr, nig hehd haq te lug tug awg pun ma hez. Nig hehd haq ir veh yeg veh vid tug awg pun yawd pehar che yaog.

Awg leh med ve tawd te khuhd

¹¹ A vix a nax teq paog, awg leh med ve tawd te khuhd awr lehr che kheh yaog. Ha lehq chehd-oq. Daq vid peh lawaq vid-oq. Ngag lawg khawx che heh phehaq vid-oq. Ni ma teq siar lehax tar-oq. Cawd daq hawr daq che awg khuhn chehd-oq. Che kheh te ver, haq pehd che ni ma cawg lehq cawd daq hawr daq vid sehr phad Ghig sa awr lehr nig hehd geh chehd tug yaog.

¹² Nig hehd te ghad he lehq te ghad daq che kehg che awg khuhn bux daq lehq laq kuhr cax daoq.

¹³ Khreq yad teq pa awg gha lia liz, nig hehd haq duhd nuhd chehd che yaog lehz tawd sanr fea lar che yaog.

¹⁴ Jawd mawd Yer suq Khreq ve awg bon awg sinx, Ghig sa ve haq che pehd che he lehq Daq che kehg che Awg ha phu haq awg chawd te daq che, che teq pa nig hehd awg gha lia geh cawg vid-oq.

Lad hur Si Liq Phu Awg Suhx
Lahu Shi: Lad hur Si Liq Phu Awg Suhx New
Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lahu Si

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

e3f23237-3165-58f9-84d8-20fb5acd84fe